EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.5.2018.
SWD(2018) 188 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula

par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem un Regulas (EK) Nr. 1222/2009 atcelšanu

{COM(2018) 296 final} - {SEC(2018) 234 final} - {SWD(2018) 189 final}

Kopsavilkuma lapa

Ietekmes novērtējums, pārskatot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1222/2009 par riepu marķēšanu attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti un citiem būtiskiem parametriem

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums. Risināmā problēma

Uz transportu ir attiecināms vairāk nekā 30 % no enerģijas patēriņa Eiropas Savienībā. Autotransports rada aptuveni 22 % no ES kopējām siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām. Komisija 2016. gada Paziņojumā "Eiropas mazemisiju mobilitātes stratēģija" norādīja, ka līdz 2050. gadam transporta radīto SEG emisiju līmenim ir jābūt vismaz par 60 % zemākam nekā 1990. gadā. Tāpēc Trešajā mobilitātes tiesību aktu kopumā tiks iekļautas iniciatīvas vieglo un kravas automobiļu radīto emisiju samazināšanai, lai uzlabotu autotransporta drošumu un samazinātu piesārņojumu. Tas arī palīdzēs samazināt ES atkarību no enerģijas importa.

Transportlīdzekļu riepas ietekmē degvielas patēriņu (un tādējādi SEG emisijas), trokšņa līmeni un drošību. Pašreizējās Riepu marķējuma regulas uzskaites dati liecina, ka ar autotransportu saistītā vides efektivitātes palielināšanas mērķa sasniegšanai nepietiek tikai ar to, ka tiek veicināta degvielu taupošu un drošu riepu ar zemu trokšņa līmeni izmantošana. Tā iemesli ir šādi:

- riepu marķēšanas mazpazīstamība un sliktā sabiedrības informētība par to;
- atbilstības problēmas un nepietiekama noteikumu īstenošana dalībvalstīs; kā arī
- novecojušās veiktspējas kategorijas un neprecīzā un nepilnīgā informācija.

Mērķi, ko paredzēts sasniegt ar šo iniciatīvu

Labāk informēti patērētāji, atjauninātas un precīzākas tehniskās prasības un uzlabota atbilstība/īstenošana.

Šo uzlabojumu rezultātā tiks izmantotas drošākas un klusākas riepas, kas ietaupa enerģiju, tiks samazinātas degvielas izmaksas un SEG emisijas.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Rīcība ES līmenī nodrošina:

- vienādu un saskaņotu informāciju tiešajiem lietotājiem neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī viņi iegādājas riepas; kā arī
- mazākas izmaksas piegādātājiem, kuri var tirgot riepas visā ES teritorijā tikai ar vienu marķējumu.

Šīs priekšrocības galu galā nostiprina ES riepu nozares konkurētspēju un atvieglo riepu tirdzniecību iekšējā tirgū, kā arī dod labumu patērētājiem, samazinot vispārējās izmaksas un paplašinot ražojumu klāstu.

Lai rīcība ES līmenī būtu iedarbīga, tirgus uzraudzības darbībai visā ES ir jābūt konsekventai, lai atbalstītu iekšējo tirgu un stimulētu uzņēmumus ieguldīt resursus energoefektīvu riepu izstrādē, ražošanā un tirdzniecībā.

B. Risinājumi

Apsvērtie leģislatīvie un neleģislatīvie politikas risinājumi. Vēlamais risinājums. Pamatojums

Tika izskatīti četri politikas risinājumi:

1. nekādas darbības netiek veiktas;
2. neleģislatīvais risinājums: informācijas kampaņas, kopīgi īstenošanas pasākumi, pilnvarojums pārskatīt testēšanas metodes;
3. leģislatīvais risinājums: pašreizējās regulas un tās pielikumu grozīšana, paplašinot piemērošanas jomu, nosakot prasību marķēt internetā tirgotās riepas, atkārtoti pielāgojot marķējuma kategorijas un pievienojot jaunus parametrus, uzlabojot testēšanas metodes un nosakot, ka ir jāizveido riepu reģistrācijas datubāze; kā arī
4. 2. un 3. risinājuma apvienojums: tas ir vēlamais risinājums. Tas būtiski uzlabotu ietekmi saistībā ar energoefektivitāti un SEG emisijām, tirgus apgrozījumu, darbavietu nodrošināšanu, izmaksu samazināšanu riepu lietotājiem/pircējiem un drošības un vides apstākļiem.

Atbalsts konkrētiem risinājumiem

Ne šīs pārskatīšanas ietvaros rīkotajā patērētāju aptaujā, ne arī atklātajā sabiedriskajā apspriešanā konkrēti netika jautāts par šiem risinājumiem. Tomēr:

- tikai 41 % no vieglo automobiļu īpašniekiem bija informēti par riepu marķēšanu, lai gan 90 % atzina, ka tas ir lietderīgi;
- 76 % no respondentiem uzskatīja, ka marķējums ir jānodrošina, pārdodot jebkura veida riepas; kā arī
- 70 % no respondentiem atbalstīja reģistrācijas datubāzes izveidi.

Atklātā sabiedriskā apspriešana liecināja par vienprātību attiecībā uz to, ka ir jāuzlabo informētība par marķēšanu, rīkojot informēšanas kampaņas, nosakot prasību veikt marķēšanu tiešsaistē tirgotām riepām par obligātu, un par to riepu marķēšanu, kuras sākotnēji pārdod kopā ar jauniem vieglajiem automobiļiem. Respondenti piekrita, ka, lai uzlabotu patērētāju uzticību, ir jāpaplašina tirgus uzraudzība un jārada labāka platforma, kas ļauj iestādēm īstenot un koordinēt pasākumus.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Ieguvumi no vēlamā risinājuma īstenošanas (ja tāda nav, — no galveno risinājumu īstenošanas)

Ir aplēsts, ka 4. politikas risinājums līdz 2030. gadam nodrošinās šādus ikgadējus ietaupījumus:

- 129 PJ degvielas ietaupījums, ļaujot ietaupīt EUR 7 miljardus uz enerģijas izmaksu rēķina;
- par 10 Mt mazāk CO_2 emisiju;
- EUR 2,8 miljardi neto izmaksu ietaupījums patērētājiem (no "enerģijas izmaksu ietaupījumiem" atskaitot "papildu pirkuma izmaksas");
- EUR 9 miljardu apgrozījuma pieaugums ražošanas, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozarēs;
- ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo, kā arī gūto traumu skaita samazināšanās; kā arī
- trokšņa dēļ bojāgājušo, kā arī gūto traumu skaita samazināšanās.

Vēlamā risinājuma (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno risinājumu) izmaksas

Administratīvās un atbilstības nodrošināšanas izmaksas ir aptuveni šādas:

- piegādātājiem — EUR 127 miljoni gadā; vienreizējās izmaksas EUR 40 miljoni;
- izplatītājiem — EUR 50 miljoni gadā; vienreizējās izmaksas EUR 30 miljoni;
- dalībvalstīm — EUR 20 000 gadā; vienreizējās izmaksas EUR 13 miljoni; kā arī
- Komisijai — EUR 0,5–1 miljons gadā; vienreizējās izmaksas EUR 2,1 miljons.

Tā kā atbilstība ir jānodrošina obligāti, piegādātājiem un izplatītājiem ir jāspēj nodot šīs izmaksas patērētājiem, savukārt patērētājiem minētās izmaksas vairāk nekā pietiekami kompensēs finanšu ieguvumi. Citas negatīvas ietekmes nav.

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

ES nav neviena MVU, kas ražotu riepas. MVU, kas riepas tirgo mazumtirdzniecībā vai importē, var rasties papildu izmaksas, jo īpaši saistībā ar pienākumu uzrādīt marķējumu, piedāvājot riepas pārdošanai tiešsaistē. Tomēr šis priekšlikums nemaina pašreizējās regulas tvērumu attiecībā uz ražojumiem un nerada pienākumu sniegt jaunu informāciju. Tāpēc nav sagaidāms, ka būtiski palielināsies īstenošanas izmaksas. MVU kā riepu tiešie lietotāji gūs labumu no izmaksu samazinājuma riepu darbmūža laikā un no paaugstināta drošības līmeņa to darbiniekiem.

Vai būs būtiska ietekme attiecībā uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm?

Nebūs nekādas papildu ietekmes uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm, izņemot iepriekš minēto.

Cita būtiska ietekme

Jā, ir paredzams, ka vēlamais risinājums labvēlīgi ietekmēs konkurētspēju un inovācijas ES riepu tirgū (sk. Ietekmes novērtējuma ziņojuma 6.4. punktu).

D. Turpmākā rīcība

Politikas pārskatīšanas termiņš

Ir jāiekļauj prasība veikt pārskatīšanu pēc sešiem gadiem no pieņemšanas dienas.